

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Київський інститут залізничного транспорту

Факультет «Управління залізничним транспортом»

Кафедра «Екології та безпеки життєдіяльності»

Затверджую

Завідувач кафедри ЕБЖ

О.Я. Пилипчук

Протокол №9 від «14» квітня 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Кандидат історичних наук, доцент СОРОЧИНСЬКА Олена Леонідівна
E-mail	ellena06.84@ukr.net
Навчальна дисципліна	Управління і поводження з відходами
Офіційна назва освітньої програми	Транспортні технології на залізничному транспорті
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	27«Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін загальної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні системних знань, вмінь та практичних навичок: виявлення та ідентифікації техногенних відходів; проведення процедури інвентаризації відходів; паспортизації техногенних відходів та місць видалення відходів; організації системи поводження з техногенними відходами згідно вимог чинного законодавства; ведення первинного обліку і поточного контролю над утворенням

	техногенних відходів; розробки оптимальних шляхів поводження з техногенними відходами.
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України ЗК09. Навики здійснення безпечної діяльності ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища ЗК11. Здатність працювати автономно та в команді
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК02. Здатність організації та управління навантажувально-розвантажувальними роботами та складськими операціями на транспорті СК09. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень СК11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності СК17. Здатність оцінювати ризики неохоронних перевезень

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1

Тема 1. Вступ до курсу.

План теми:

1. Основні терміни та визначення курсу.
2. Нормативна база з питань поводження з техногенними відходами.
3. Обов'язки суб'єктів господарювання щодо поводження з техногенними відходами.

Тема 2. Модель системи керування техногенними відходами на підприємстві.

План теми:

1. ДСТУ ISO 14001:2006 «Системи екологічного керування».
2. Планування.
3. Запровадження та функціонування.
4. Перевіряння.
5. Аналізування з боку керівництва

Тема 3. Виявлення та ідентифікація техногенних відходів.

План теми:

1. Ідентифікація відходів за найменуванням відходу, за групою, за кодом.
2. Ідентифікація відходів за небезпечними складниками відходів.
3. Ідентифікація відходів за властивостями відходів, що визначають їх небезпечність.

4. Ідентифікація відходів за операціями щодо поводження з відходами.
5. Ідентифікація відходів за групами небезпечних відходів.
6. Ідентифікація відходів за класом небезпеки відходів.
7. Ідентифікація відходів за фізичним (агрегатним) станом відходу.

Тема 4. Інвентаризація техногенних відходів.

План теми:

1. Організаційна стадія інвентаризації відходів.
2. Підготовча стадія інвентаризації відходів.
3. Стадія інвентаризації відходів.
4. Заключна стадія інвентаризації відходів.
5. Стадія реєстрації даних інвентаризації відходів.

Модуль 2

Тема 5. Паспортизація техногенних відходів.

План теми:

1. Складання і ведення паспортів відходів.
2. Складання і ведення паспортів місць видалення відходів.

Тема 6. Постанова на облік об'єктів утворення відходів та отримання дозволів.

План теми:

1. Постанова на облік об'єктів утворення відходів.
2. Отримання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами.

Тема 7. Первинний облік та поточний контроль відходів.

План теми:

1. Форма N 1-відходи «Поводження з відходами».
2. Форма N 1-небезпечні відходи «Звіт про утворення, оброблення та утилізацію відходів I-III класів небезпеки».
3. Податкова декларація екологічного податку

Тема 8. Організація системи поводження з відходами на підприємстві.

План теми:

1. Вимоги до збирання відходів на підприємстві.
2. Вимоги до зберігання відходів на території підприємства.
3. Утилізація та видалення відходів на підприємстві.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>РН-01. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ</p> <p>РН-09. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій</p> <p>РН-10. Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог збереження навколишнього середовища</p> <p>РН-21. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності</p>
-------------------------------	---

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю		Поточний контроль – 40 балів Проміжний контроль – 40 балів Підсумковий контроль – (ЗАЛІК) - 20 балів	
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).			
Підсумкові бали навчальної дисципліни		= Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)	+ Кількість балів за підсумковим контролем
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Планування міжмуніципальної системи інтегрованого поводження з твердими побутовими відходами : методичний посібник / А. М. Артов, В. Є. Сороковський; за заг. ред. В. Є. Сороковського. – Київ : DESPRO, 2017.
2. Закон України «Про відходи» (ЗУ № 187/98) від 05 березня 1998 року № 187/98-ВР. Чинна редакція. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про житлово-комунальні послуги [Електронний ресурс]: Закон України від 09.11.2017 № 2189-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2189-19>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок ведення реєстру місць видалення відходів, затверджений» № 1216 від 03 серпня 1998 року. Чинна редакція. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-98-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів» № 1360 від 31 серпня 1998 року. Чинна редакція. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-98-%D0%BF#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок подання декларації про відходи» № 118 від 18 лютого 2016 року. Чинна редакція. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2016-%D0%BF#Text>
7. Форма реєстрової карти об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів та Інструкція щодо її складання, затверджені наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України (Форма та Інструкція, затверджені наказом № 41) від 17 лютого 1999 року № 41. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0169-99#Text>
8. Інструкція щодо заповнення типової форми первинної облікової документації № 1-ВТ «Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари», затверджена наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України (Інструкція, затверджена наказом № 342) від 07 листопада 2008 року № 342. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0824-08#Text>
9. Правила експлуатації полігонів побутових відходів, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, Наказ № 435 від 01 грудня 2010 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-10#Text>
10. Методика роздільного збирання побутових відходів, затверджена наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Наказ № 133 від 01 серпня 2011 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1157-11#Text>
11. Правила експлуатації об'єктів поводження з побутовими відходами, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Наказ № 196 від 04 травня 2012 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0821-12#Text>
12. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції [Електронний ресурс] : Закон України від 14.01.2000 № 1393-XIV. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14>.
13. Методичні рекомендації з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів, затверджені наказом Міністерства з питань житлово- комунального господарства України від 16.02.2010 р. № 39. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0039662-10#Text>
14. Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць [Електронний ресурс] : Наказ МОЗ України № 145 від 17.03.2011 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0457-11>.

Додаткова

1. Методичні рекомендації з організації збирання, перевезення, перероблення та утилізації побутових відходів, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України № 176 від 07.06.2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0176662-10#Text>
2. ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 Настанова з улаштування контейнерних майданчиків. – Чинний від 2014-04-01. – Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово- комунального господарства, 2014. – 7 с. https://ecolog-ua.com/system/files/85_dstu_n_b_b_2_2_nastanova_z_ulashtuvannya_konteynernih_maydanchykiv.pdf
3. Методика роздільного збирання побутових відходів, затверджена наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово- комунального господарства від 01.08.2011 № 133. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1157-11#Text>
4. Методичні рекомендації щодо збирання відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів, затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку,

будівництва та житлово- комунального господарства від 22.01.2013 № 15. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0015858-13#Text>

5. Методичні рекомендації щодо безпечного поводження з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів, затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 30.08.2013 № 423. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0423858-13#Text>

6. Правила надання послуг з вивезення побутових відходів [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 10.12.2008 № 1070. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1070-2008-%D0%BF>.

7. Методика впровадження двоетапного перевезення твердих побутових відходів, затверджена наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 30.11.2006. № 396. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0396667-06#Text>